

ROSS KÁROLY

A futónő

ROSS KÁROLY (1954) Sopron

Elkerülhetetlennek látszott, hogy ne késsek, ezzel el is volt rontva a napom. De talán a hetem is. Egészen kisgyerekkorom óta az elsők közt érkeztem mindenhol, nem azért, mert a késést udvariatlanságnak tartottam, hanem mert nem szerettem, ha mindenki engem néz, én szerettem nézni másokat.

S ami a legbosszantóbb, hogy a saját hülyeségem miatt! Csak az utca nevét ütöttem be a GPS-be, a házszámot nem, erre megállított az 1-es számú ház előtt. Csakhogy az iroda, amelyben időpontom volt, az utca másik végén, az 51-es szám alatt székelt ebben a szemből egyirányú, keskeny kis hegyi fasorban. Ha kocsival indulok neki, gondoltam, biztosan eltévedek, s még parkolót sem találok. Nosza, futás, nulla fokban, a fák koronájáról aláhulló hódarabkák záporában!

Persze, hogy elkéstem, furcsán is néztek rám. Mintha egy határszéli városkából elvárható volna, hogy halálpontosan érkezsem Budapest egyik zegzugos villanegyedének eldugott szegletébe! Délelőtt tíz órára! Égett az arcom, nemcsak a futástól. Ráadásul ki kellett mennem a mosdóba, mert egy percig sem tudtam tovább tartani. Magamat kívülről nézve olyan lehettem, amilyen soha nem szerettem volna lenni: egy nemtörődöm, trehány alak.

Annak ellenére, hogy a tárgyalás egészen jól ment, és a saját szemszögéből eredményesen zárult – kétszáz hektár földet adtam el egy úgynevezett üzletasszonynak, egészen jó áron –, kedvetlenül ereszkedtem le a hegyről, s még az ebédnek a gondolata sem dobott fel, amelyet egy jó hírű budai étteremben szándékoztam elkölteni. Meg voltam győződve róla, hogy mindennek az oka a késésem, és abban is biztos voltam, hogy lefekvésig nem bírom kiverni a fejemből. Ha bármivel foglalom is el magam, akkor sem. Úgy ül a nyakamon, mint egy átok, amit semmi sem bír lecibálni onnan.

Persze, figyelmetlenségemben megint eltévedtem. Azt hittem, ismerős helyen járok, nem először kerestem fel a szóban forgó éttermet, de eddig mindig a főútról közelítettem meg. Már egészen kint járhattam, elhagytam egy Aldit, aztán egy Opel szervizt, aztán a Budapest határát jelző táblát, ritkásan épült házak közt manővereztem a jeges úton, még a négykerék-meghajtású Hondámnak sem tetszett a terep. Az átkozott GPS-t, ami korábban átvert, eddig nem akartam bekapcsolni, de most ráfanyalodtam. Kiderült, hogy végig az ellenkező irányba tartottam.

Még mindig valamelyik külső kerületben cirkáltam, mikor megláttam a futónőt. Az úttal párhuzamosan futott, az erdő szélén kialakított bicikliúton, egyedül. Fejére húzott kapucnijától az arcát nem láttam, testére feszülő joggingjából, mozgásából fiatal nőnek néztem. A jeges, letakarítatlan úton én sem tudtam sokkal gyorsabban haladni, mint ő, volt úgy, hogy le is maradtam tőle. Kapucnija alól fülhallgató fehér zsinórja lógott ki, nyilván zenét hallgatott a monoton mozgás közben. Narancssárga dzsekije és lila joggingja olyan messzire világított a mindent beborító fehérségben, mint egy földre zuhanó meteor.

Irigyeltem kicsit. Mekkora elszántság kell ahhoz, hogy valaki ebben a pocsek időben fogja magát, beöltözzön, kitegye a lábát az utcára, és nekiálljon futni! Függetlenül magától, embertől, tértől. Belevarázsolni magát egy másik világba, mit sem törődve a valódival. S mindezt még élvezni is!

Eszembe jutott, mikor a lányaim jártak futni a városszéli parkba, én meg rágtam otthon a körmömet, hogy valami éri őket. Még kisebb korukban csak-csak, de később egyenesen megtiltották, hogy kivigyem s aztán hazafuvarozzam őket. Annyi szörnyűséges esetről számolt be a média a futónőket ért támadásokról, hogy máig kiráz a hideg, ha csak rágondolok. Függetlenül attól, hogy – nagyon úgy néz ki – a nők nem tanulnak belőlük. Számtalan kocogót látok egyedül ma is, elhagyott helyeken. Mint ezt a nőt is itt.

Egy pillanatra úgy rémlett, mintha az addig földre szegeződő kapucni oldalra lebbent volna, felém, majd rögtön vissza. Az úttal küzdöttem, nem voltam benne egészen biztos, de valószínűleg nem tévedtem. Kicsit megnyugodtam: Ezek szerint észrevette, hogy kíséri valaki, van védelmezője, nem kell tartania semmitől. Mert ekkorra már elhatároztam, hogy ebéd ide vagy oda, most már, ha egyszer úgyis eltévedtem, nem fogok sietni, nem hagyom magára ezt a nőt. Ha valami aberrált barom meg találná támadni, megvédem.

Kicsit mintha növelte volna a tempót, s helyenként – az irdatlan mély kátyúk miatt – alig bírtam a nyomában maradni. Aztán meg elfordult az út – ő ment arra, én meg emerre, ipszilonban. De még mindig nem volt száz méternél nagyobb a távolság köztünk, a terep pedig egy téli álmát alvó réthez hasonlított, amivel – ha minden kötél szakad – Hondám játszva megbirkózik. Hála az égnek, minden békésnek és nyugodtnak tűnt, élőlénynek előttünk, mögöttünk semmi nyoma.

Aztán kétfelé ágazott az út, s jobbra fordulva ismét közelítettem hozzá. Újra gyorsabb tempót vett fel, a kapucni egyre gyakrabban libbent felém, kezével idegesen matatott a zsebében. Lemaradtam kicsit, hogy megnyugodjon. Ha nem lát, talán elmúlik az idegessége.

Észre sem vettem, hogy egy rendőrautó villog mögöttem, majd elém vág és leszorít a padkára. Két rendőr ugrik ki belőle, felém szalad, szó nélkül kirángat a kocsiból, lefektet a hóba, s rám térdel. Ekkor már egymás szavába vágva kiáltottak, de nem egészen értettem, mit. Egyikük nagyon hadart, a másik arca előtt maszk volt. Éktelenül fáj, ahogy a gerincemet taposták, de a hóba nyomott szájjal megszólalni sem bírtam. Mi történhetett? Összekeverték valakivel? Vagy, mivel lassan jöttem, valakinek gyanús lett és jelentette? Netán egyirányú úton vagyok, rossz felől?

Egy kellemetlenül hideg, omladozó mennyezetű órsszobán értettem csak meg, mi történt. Először nem találtam a szavakat, egyszerűen úgy éreztem, ilyen nem történhet meg velem, éppen velem. Aztán megpróbáltam megmagyarázni.

– Ezt nem gondolhatják komolyan! Ha az lett volna a szándékom, amit maguk állítanak...

– Nem mi állítjuk.

– Mindegy, akkor már rég... már rég letámadtam volna, hiszen egyre forgalmasabb környékre értünk...

– Azt maga honnan tudja? Az imént azt mondta, idegen errefelé.

– Idegen vagyok, igen, de láttam.

– Teljesen kihalt volt a környék. Arra járőröztünk.

– Én nem láttam magukat. De gondolják csak meg: délelőtt nyélbe ütök egy sikeres üzletet, elindulok a kedvenc éttermem felé, és oda jutok, hogy meg akarok erőszakolni egy futónőt? Hát normális, logikus sorrend ez maguk szerint?

– Szerintünk teljesen logikus. Abszolúte logikus.

Nem értettem. Ők sem engem, ez volt a baj. Megkérdeztem, hogy telefonálhatok-e. Egészen nyugodtan, mondták. De nem tudtam kinek telefonálni. Hát kit hívhattam volna? A feleségemet? A lányaimat? A szomszédomat?

Hogy nekik is félórakon át magyarázokdjam, úgy, mint az imént a rendőröknek? És megértenék-e? Nem azt gondolnák-e ők is, hogy... Úristen!

Hogy szembesítsenek a futónővel, kereken megtagadták.

– Jogom van hozzá. Ő állította azt, amivel vádolnak, szeretnék a szemébe nézni.

– Mi kihallgattuk, írásban rögzítettük a vallomását, részéről ennyi volt. Hogy hogy tudja feldolgozni ezt az egészet, az már más lapra tartozik.

– De hát hogy állíthatja azt, amit állít, hiszen... hiszen... – Kis híján sírva fakadtam. Hogy lehetnek az emberek ennyire gonoszak, hogy lehet így kiforgatni, félremagyarázni valakinek a jó szándékát?! Hogy lehet az ellenkezőjének feltüntetni azt, ami a valóságban egészen másként volt?

Magam sem tudom, egész napos kihallgatásomnak hogyan, mikor lett vége. Csak arra emlékszem, hogy sötétedett már, mikor visszaülhettem a kocsimba, és elfordítottam a slusszkulcsot. Még előtte megkérdezték, képes vagyok-e vezetni. Igent mondtam, csak hogy minél előbb az otthonomban legyek, pedig egyáltalán nem voltam benne biztos. Remegett kezem-lábam, a sok elfogyasztott kávétól, amivel a vége felé megkínáltak, marta a gyomromat a sav. A lelki sokkról nem is beszélve – kiábrándultságom az emberi gonoszagtól nem is lehetett volna nagyobb.

Később még becsitáltak párszor, kérdéseket tettek fel, amelyeket, más formában, már vagy ötvenszer feltettek. Feleségemnek ilyenkor mindig azt hazudtam, hogy üzleti útra megyek, és megpróbáltam magammal is elhitetni, hogy igazat mondok. Mindenesetre az olyan helyeket, ahol futónők felbukkanására lehetett számítani, ezentúl sem kerültem el.

A húszmilliós projekt

Soha ellenszenvesebb alakkal nem találkoztam. Nemrég vettem fel, de máris megbántam. Állítólag a faluból származott el, s most visszaköltözött. Mérnöknek mondta magát, sosem néztem meg a papírjait. Tőlem lehetett mérnök is, nem érdekelt, olyan pozíciót bíztam rá, amiben bárki megállta volna a helyét. Nálam nincs kivételezés, földi vagy nem földi, mindegy. Használja a fejét, dolgozzon. Csak ennyi érdekelt.

Mikor ezt a hatalmas, húszmilliót is meghaladó projektet elnyertük – kenu- és csónakkikötő kialakítása, valamint parkosítás a folyó és a gát közötti másfél hektáros területen –, máris elkezdett kukacoskodni. Már mindjárt a kikötő kijelölt helyébe belekötött.

– Hiszen ez tizenöt méterre sincs a hídtól – bökött a papírra, mikor kitergettem az ötfős, döntéseket hozó vezetőség elé a tervrajzot.

– Nincs. Na és? – kérdeztem. – Könnyebb lesz megközelíteni.

– De hát a pilléreknél, ahol a meder összeszűkül, áradáskor irtózatossal dobja át a vizet, tele lesz örvénnyel a folyó innenső szakasza. Már most is tele van.

– Nem strandot építünk, kikötőt – mondtam.

– Az áramlás azonnal elkapja a kenukat, felborítja.

– Áramlás? Ebben a kanálisban? Ember, miről beszél?

– Csak ne szólja le ezt a kanálist. Ha eléri a másfél méteres szintet, ötezer köbméter víz hömpölyög át itt óránként.

– Maga talán vízügyi szakember, vagy micsoda? – estem neki.

– Nem, de utánanézttem.

Senki sem tudta cáfolni, én sem. Mint kiderült, vízügyi szakember nem volt a csapatban.

– Akkor mit javasol? – engedtem ki egy nagy levegőt.

– Építsük ide, kicsit feljebb, itt már megszelídül a folyó. És a meder sem olyan mély.

A legszívesebben elzavartam volna, de többen bólogattak. Mit volt mit tenni, feljegyeztük a javaslatát.

– Egyéb? – kérdeztem.

Megint csak ő jelentkezett.

– Úgy láttam, az eredeti tervben nem szerepel, de egy ekkora projekt el bírna két-három wigwamot – tudja, olyat, mint a jurta, csak fából, azoknak a kenusoknak, akik messziről érkeznek. Egyszerű berendezéssel, ágy, asztal, grillsütő. Mindjárt vonzóbb lenne számukra a környék. Esetleg több napig is maradnának és...

– Felejtse el. Így is feszített a keret. Jacuzzi nem akar nekik?

Az emberek nevettek, szedelőzködtek. A pasas úgy somfordált el, hogy észre sem vettem. Ehhez nagyon értett.

Wigwamot, még mit nem. Persze, fogalma sincs, hogy az a húszmillió korántsem húszmillió. Jó, ha tizenöt lesz belőle a végére. Vagy még kevesebb. Talán ha tíz.

Elkezdtek a munkát, az öböl kialakítását, amelyben hat beálló helyet kellett kikölnöpnünk. Néhány fűz és nyárfa útban volt, ezeket előbb el kellett távolítanunk. De emberünk máris ott termett.

– Nem kéne kivágni őket, aztán majd ezzel lesz tele a sajtó.

– A torkára lépek, ha egyetlen firkász is ide meri tolni a képét. Vagy talán maga fog fényképezni?

– Én nem, nekem már egy egész albumom van a folyóról.

– Micsoda?! Előre lefényképezte a partszakaszt?

– Évente lefényképezem. Hogy lássam, hogyan változik.

Azt hittem, megfojtom.

– Akkor mi a javaslata?

– Húzzunk be lagúnákat ide, a fűzbokrok közé. Védve lesznek a hajók az áramlástól, a ki- és beszállás is sokkal egyszerűbb lesz.

– Lagúnákat?

– Nyolc-tíz méter hosszú árkokat, oldalkövezéssel, nem mélyebbeket, mint hatvan-hetven centi. És akkor egyetlen fát sem kell kivágni.

A milliók elosztásán járt az eszem, ez meg itt pár satnya fa miatt aggódik.

– Baromság. Kész a terv, nem változtathatunk rajta. A maga ötlete volt, hogy hozzuk ide a kikötőt, a hídnál nem kellett volna egyetlen fát sem kivágnunk.

– Ezért javaslom a lagúnákat. A terv enged bizonyos változtatásokat, olvastam.

Tényleg engedett. A parkba például biztosan nem kovácsoltvas padokat fogunk kihelyezni, jó lesz a betonlábazatú is. Azt sosem lopják el. Nem beszélve arról, hogy mennyivel olcsóbb.

– Majd még meggondolom – intettem le emberünket, és otthagytam.

Délután a polgármesteri irodába voltam hivatalos, ahol megbeszéléseket folytattam a polgármesterrel és a körzet országgyűlési képviselőjével. Átbeszéltük újra a projektet, főleg a sarokszámokat, emberünk javaslatait nem hoztam szóba. Láttam, nem is érdekelné őket, főleg a képviselő urat nem. Elmondta, mit akar, tudunkra adta, mennyi az annyi, és már ment is tovább. Felélegettünk, én is, meg a polgármester is. Nem szeretem a nagykutyákat magam körül, szeretek nyugodt körülmények között dolgozni.

Bár éreztem, hogy a körülmények nem nyugodtak. Nem kis részben e miatt a minden lében kanál alak miatt. Kirúghatnám bármikor, de valami azt súgta, jobban teszem, ha nem. Kicsit, igen, kicsit már tartottam tőle.

- Mert nem állt le egy pillanatra sem.
- Főnök, szabadna még egy megjegyzést tennem?
 - Csak tessék, tessék. Már úgyis hiányoltam.
 - Köszönöm. Csináltam magamnak egy hozzávetőleges kimutatást a költségekről, anyag, szállítás, munkadíj satöbbi, és az jött ki, hogy az elnyert összegnek a felét sem használjuk fel. Vagyis bőven marad még annyi, hogy...
 - Költségkimutatást? Maga költségkimutatást készített?
 - Hát tudja, csak úgy, a magam módján. Nem állítom, hogy százezer ide vagy oda, de sokkal többel nem tévedek.
 - Honnan tudná maga... de hát azt sem tudja, kitől, melyik cégtől mit rendelünk.
 - Átlagáron számoltam. Nagyon nagy eltérés nem lehet az árakban. Vagy ha van, akkor nem onnan kell rendelni.
 - Na, ide figyeljen. Eddig is beledumált mindenbe, néha, nem tagadom, egészen értelmes dolgokat is mondott. De hogy veszi a bátorságot, és a pénzügyi kérdésekben is kifejti a véleményét, ez már sok. Ez sokkal összetettebb dolog annál, hogy ahhoz ön bármit is értsen. Még én sem látok mindent pontosan, mert a kalkulációkat nem mi csináljuk. Azaz hogy mi, de mégsem. Tudja, mi mindenre megy el egy ilyen projektnél a pénz?
 - Tudom. Anyagi kiadásokra és munkadíjra.
 - Meg még mi minden másra.
 - Mi lenne, ha most nem menne el a mi minden másra? Ha az utolsó fillért is ténylegesen ebbe a projektbe ölnénk? Hiszen idevalósiak vagyunk. Ha tényleg egy olyan kultúrlétesítményt hoznánk létre, amelyet a hely megérdemel. És szarni a minden másra.
 - Nem biztos, hogy ugyanarról beszélünk.
 - Szerintem meg ugyanarról.
 - Ebben nem az én hatásköröm dönteni.
 - Hanem kié? Ki nyerte el a tendert? Maga, nem? Hogy húszmillióért megcsinálja. Akkor csinálja is meg. Húszmillióért.
 - Éreztem, hogy a pasas tud valamit, hiszen mindenki tudott, akkor majd pont ő nem.
 - Ugye, érti, miért a miénk lett a beruházás?
 - Értem én, hogyne érteném. De most az egyszer tehetnénk kivételt. Hiszen rólunk van szó, a mi falunkról.
 - Az nem olyan egyszerű.
 - Dehogynem. Szarni mindenkire, és csak magunkra gondolni.
- Magunkra. Magamra. Hiszen már most tudtam, hogy szinte semmi nyereségem nem lesz az egészen, a nagy része elmegy máshova. Másnak.
- De ami nincs lefektetve a tervben, azt nem lehet megcsinálni. Mire gondol konkrétan?
 - Egy kilátótoronyra.
 - Mire?!
 - Kilátótoronyra.
 - Kilátótoronyra? Aztán minek az?
 - Hogy messzire ellássunk.
- Csak néztem. Azt hittem, viccel. Hogy a kilátótorony meg a messzire ellássunk csak afféle lózung. Hozta magával a városból.
- Ugye, csak hülyéskedik?
 - Nem. Nem hülyéskedem.
 - Mert én afféle szimbólumnak gondolnám, de szimbólumot nem lehet építeni.
 - De lehet. Még csak azt lehet.
- Nem nézhettem rá túl elutasítóan, mert rögtön folytatta.

– Fából. Gerendából. Lerajzoltam, mutatom.

Mutatta. Valami vadászles féle alakzatra számítottam, de nem az volt. Négyszögben fölfutó, középen kiöblösödő, majd csúcsban végződő építmény nézett rám a papírról.

– Ezt lerajzolni sem volt egyszerű, nemhogy megcsinálni.

– Van egy emberem, az megcsinálja.

– Várjon csak velem, még nem mondtam semmit.

Álmatlan éjszakák köszöntöttek rám. A pasasnak igaza volt. A húszmillió túl sok pénz volt ahhoz, amit meg kellett valósítani belőle. Tudtam én is, tudta a polgármester és a képviselő úr is, tudta mindenki. De nyilván azért kaptunk ennyit, hogy legközelebb is kaphassunk. S én szerettem volna, ha lett volna legközelebb.

Másnap mégis azt mondtam neki.

– Oké. Ide valahova középre meg tervezzon egy nyitott pajtát. Egy négy oszlopon álló, fedett teret, afféle táncházat. A fiataloknak.

A pasas elvigyorodott, adott egy hatalmas tenyerest a bal karomra, és elrohant. Kétségem sem volt afelől, hogy egy hónap múlva állni fog a torony és a pajta is. Én meg némi félsszel, de visszaszerzett önérzettel figyelem majd a számlánkon lévő összeget, miként kúszik a mutató szép lassan a nulla felé.

